

MISTIKOS
GALIA

VÍCTOR MANUEL FERNÁNDEZ

KATALIKŲ
PASAULIO
LEIDINIAI

Turinys

Gerti iš aukštybių	9
1. GYDANTI DEJONĖ	15
Kitokios meilės troškulys	15
Dejuoti, kad išsilaisvintume	18
2. TAVO APMAUDAS	21
Kitas kelias	22
Gilusis pyktis	24
Gydantis priėmimas	27
3. NEPRISIRIŠIMAS SUTRAUKO GRANDINES	31
Turėjimo karštinė	31
Vidinis poilsis	33
Dosnūs ir pažeidžiami	35
Labiau meilė nei troškimas	39
Nepasotinamųjų nerimas	41
Kai skauda	43
Daugiau džiaugsmo	45
Akimirkos	50
Atsikratyti baimės	52
Išlaisvinantis ir gydantis šlovinimas	55

4. DAUGIAU NEBEIEŠKOK	59
Išnykti	59
Tai nėra vidinė gerovė	61
Viskas yra mistika	62
Kasdienio perkeitimo šaknis	64
Apgaulinga vidinė ramybė	66
Padaryti galą savajam tobulumui	69
Kitokios religinės patirtys	74
Netgi šūvis iš lanko	79
Ir didelis, ir mažas	82
Gydomoji nuolankumo galia	85
5. MEILĖS MISTIKA	91
Keistas džiaugsmas stengtis dėl kito	92
Tamsoje su vargšais	94
Būti drauge pasaulio viršūnėje	98
Mylėti arba mirti	105
Gydomoji mistinės brolybės galia	107
6. MYLIU KVAPĄ	111
Dievas kvepia, yra apkabinamas ir girdimas	112
Saldi apstybė	117
Tūkstančiai meilės būdų išgydyti	120
Aistros	122
Mistikos objektai ir pojūčiai	126

7. MEILĖ, KURI PERŽENGIA BEGALINĮ	
ATSTUMĄ	133
Sužeistas elnias	135
Tasai plaukas	137
8. ŠVIESIOS SUTEMOS	139
Perteklius, potvynis	140
Už žmogiškojo proto ribų	141
Bendruomeninio šventimo šviesa	146
Toji nežinomybė	148
Ten, kur turime eiti vieni	153
Skausmo uždegta anglis	156
Tuo pat metu	160
Mokėti gyventi	162
9. VISKAS BUS GERAI	167
Pasakyti „ne“ susargdinančiam nerimui	168
Šventas optimizmas	173
Harmonija su visu pasauliu	175
10. IŠLAISVINTI GĖRĮ	181

1. Gydanti dejonė

*Kur Tu pasislėpei, Mylimasis,
ir palikai mane vaitojantį?*

*Pabėgai tarsi elnias,
sužeidęs mane.*

*Maldaudamas išbėgau paskui Tave,
bet Tavęs jau nebebuvo.*

Šventasis Kryžiaus Jonas²

Gyvenimas yra kupinas nusivylimų. Mes nuolat jaučiame kokį nors trūkumą. Didelio džiaugsmo akimirkos tokios trumpos ir taip greitai prabėga, o didžiąją laiko dalį gyvename jausdami, kad kažko trūksta, kad viskas netobula ir neišbaigta. Ši žaizda neužgydoma. Ją reikia priimti kaip gyvenimo dalį, kaip tai, kas yra ir liks iki pat mirties.

Kitokios meilės troškulys

Viduje tu esi sužeistas meilės. Atsiradai Dievo sprendimu. Jam netrūko tavo gyvenimo, bet vien

---

² S. Juan de la Cruz, *Cántico espiritual*, I, 1.

iš grynios meilės Jis panoro jį tau padovanoti. Užsimezgei savo motinos iščiose kaip iš Dievo meilės išdygęs daigelis. Todėl nuo pat pradžių tavo širdis yra tarsi sužeista šios meilės. Pačioje savo esybės gelmėje esi tikras dėl begalinio gyvenimo šaltinio, dejuoji ir maldauji, trokšdamas pulti į tą meilės, šviesos, gyvenimo, švelnumo ir begalinės ramybės bedugnę, kurios dar nesi pasiekęs:

*Ši dejonė glūdi sielos viduje, mylinčioje širdyje. Nes ten, kur meilė sužeidžia, iš tos žaizdos gimsta dejonė, visuomet besiskundžianti dėl jaučiamo nebuvimo.*³

Mėginame apmalšinti šios žaizdos keliamą skausmą, stengiamės nukreipti dėmesį į kitus dalykus, kad jie užimtų mūsų protą ir padėtų apie tai negalvoti. Taip pat bandome išgyventi, panirdami į kasdienybės rūpesčius, jie mums leidžia pabėgti ir pasislėpti nuo to, kas vyksta mūsų viduje. Todėl neretai problemas sureikšminame daugiau, nei iš tiesų derėtų, nes šitai duoda dingstį nepastebėti savo milžiniško vidi-
nio troškimo. Iš esmės žinome, kad mums reikia

---

³ *Ibid*, I, 14.

turėti problemų, nes tada galime gyventi išsi-
blaškę ir nutildyti vidinį šauksmą, kuris mums
atrodo pernelyg garsus. Į visas puses svaidomės
kaltinimais, tarsi kiti būtų atsakingi dėl didžiulio
vidinio mūsų poreikio.

Taip yra dėl to, kad Dievas nuo mūsų tarsi pasi-
slėpęs. Jo negalime aiškiai matyti nei pasisotinti
Jo buvimu. Žinome, kad Jis yra, tačiau nesuge-
bame Jo surasti, jaučiame, kad Jo trūksta, kad
Jis išėjo. Arba mėginame galvoti, kad tikriausiai
Dievas neegzistuoja. Iš tiesų Jis yra, tačiau tarsi
pasislėpęs, nes nenori mūsų versti su Juo bičiu-
liautis.

Turime patys visiškai laisva valia imtis Jo ieš-
koti. Dievas mums suteiks visa, ko reikia, kad Jį
sutiktume, kad aptiktume tą gyvenimo ir šviesos
bedugnę, tačiau patys turime tai daryti, ilgai ir
kantriai ieškoti, žengti neretai sunkiu keliu, ve-
dančiu per tamsą. Tai, ką pasieksime, bus brangi
dovana ir mūsų laimėjimas. O kol kas dejuojame,
nes dar neturime, ko mums labiausiai reikia:

*Nors Dievas šiame gyvenime perduotų ar ap-
reikštų sielai didžiųjų dalykų arba iškilių ir didingų
žinių, visa tai iš esmės nėra Dievas ir neturi su
Juo nieko bendra. Nes Jis vis dar yra pasislėpęs
nuo sielos. Todėl sielai visada dera, nepaisant šių*

*didingų dalykų, laikyti Jį pasislėpusiu ir ieškoti Jo kaip pasislėpusio.*⁴

Dejuoti, kad išsilaisvintume

Nuolatinė vidinė dejonė jau yra mistinė patirtis. Jeigu dejuoji, esi mistikas. Tačiau šis itin vertingas dalykas gali tapti kenksmingas, jeigu mėginime jį paslėpti ar užgožti nukreipdami dėmesį į kitus dalykus ir kitas veiklas. Kodėl? Nes bandytume užgesinti pilnatvės troškimą, ieškodami daiktų ir asmenų, kurie galėtų pasotinti meilės troškulį. Tačiau jie negali mums tai suteikti, ir mes susergame iš meilės bei nepasitenkinimo. Iš to kyla daugybė bereikalingų kentėjimų, įvairios vidaus ligos, taip pat gausybė fizinių problemų. Todėl labai sveika pripažinti vidinę dejonę ir ją išreikšti, išleisti į išorę, paversti ją šauksmu ir kasdien apimtiems ilgesio kartoti: *Kur tu pasislėpei, Mylimasis?*

Labai sveika aiškiai suvokti, kad šitas ilgesys ir nepasitenkinimas nesusiję su tais dalykais, kurių tau reikia, su trūkstamu švelnumu, kenčiamu stygiumi, nesėkmėmis, su tuo, ką gauni iš kitų, ar su dalykais, kurių neturi. Tuštumos pojūčio

---

⁴ *Ibid*, I, 3.

nesukelia paneigta meilė nei skausmas dėl to, kad nesi mylimas. Gali išspręsti visus šiuos dalykus, bet dejonė tebeliks, kur buvusi, tavo gerklės gilumoje. Gali išspręsti visas savo problemas ir pasiekti, ko taip troškai, tačiau atsiras naujų tave patrauksiančių užsiėmimų, ir vėl imsi jausti, kad gyvenimas tau kažko neduoda.

Vidinę dejonę sukelia ne tavo problemos, bet kai kas žymiai gilesnio. Užgriuvus dideliems rūpesčiams tu padarai subtiliai klaidingą manevrą: susieji problemą su savo giluminiu ilgesiu, imi manyti, kad šie dalykai neatskiriami, ir taip suteiki tai problemai gylį, kurio ji iš tiesų neturi. Tai klaidingas žingsnis. Tavo dejonė kyla iš kitur. Ją sukelia Dievo troškimas, kurio kol kas neįmanoma numalšinti, ji atsiranda iš vidinio ieškojimo. Sveikiausia yra pripažinti, kad niekas neišvaduos tavęs iš šito ilgesio ir nepasitenkinimo. *Tiktai Dievas, vienas Dievas. Trokštu, Viešpatie, gyventi Tavo kiemuose. Tu mano lobis, mano dalis, mano džiaugsmas...* Kaip sakė vienas išmintingas vienuolis: „Tu pailsėsi, žinodamas, kad negali turėti poilsio.“⁵

---

⁵ Nežinomas XIII a. cistersų vienuolis, *De amoris sapore*, Milano, 2011, p. 51.

Tad, kai iškyla bet kokia problema ar koks rūpestis, priimk savo vidinį šauksmą ir dejuok: *Kur pasislėpei, Mylimasis?* Dėl šios dejonės tavo gyvenime tikrai pradės taisyti daugelis dalykų. Ištiktas sunkumo nevaitok: „Koks aš vargšas, kokia siaubinga bėda mane užgriuvo!“ Taip sakyti nereikia, nes ta bėda tebuvo pretekstas išleisti užspaustą ilgesį, kurio jau nebegalėjai suturėti savo tamsiame viduje. Ištikus bet kokiam sunkumui, tavo tikroji dejonė turi būti ši: *Kur pasislėpei, Mylimasis?* Būtent tai yra tavo drama. Visada šitaip dejuok ir pamatysi, kaip tavo viduje pradės gyti daugelis dalykų.

2. Tavo apmaudas

*Užgesink mano apmaudą,
nes jau niekas nebesugeba jo numaldyti...*

Šventasis Kryžiaus Jonas⁶

Žmogus yra linkęs iš nepasitenkinimo aimanuoti, tačiau jam nesvetimas ir apmaudas. Gyvename apimti apmaudo. Mistikas prašo Dievo užgesinti jo apmaudą, nes niekas kitas šiame pasaulyje nepajégia jo numaldyti. Patiriame ne tik iš vidinio ilgesio kylančias kančias ar iš nepasitenkinimo užplūstantį liūdesį. Mūsų niekad neapleidžia ir apmaudas. Jis sukyla, kai nukenčiame dėl neteisybės, kai suirztame dėl nuolat trankomų durų, kai koks nors asmuo nesilaiko įsipareigojimų arba kai neatvyksta traukinys. Tačiau visų pirma apmaudas kyla tuomet, kai kas nors sugriauna mūsų planus, neleidžia įgyvendinti to, ką ketiname, arba kai mūsų ramybę sudrumsčia nenumatytas įvykis.

---

⁶ S. Juan de la Cruz, *Cántico espiritual*, X, 3.

Kitas kelias

Kai užgriūva koks nors rūpestis, pirmiausia reikia jį priimti. Geriausia nesipriešinti ir nekurti vidinių įtampų. Pradžioje reikia pripažinti, kad šita savaitė neapsieis be sunkaus, nemalonaus momento, nes juk nerasime nė vienos savaitės, kad nenutiktų koks nors mažas ar labai blogas dalykas. Reikia priimti, kad taip jau yra, kad gyvenimas šioje žemėje nestokoja sunkumų ir naujų iššūkių. Jeigu tai priimsi, užgriuvus sunkumui nebeįsitempi, bet atsipalaiduosi ir atsileisi.

Apmaudą sukelia ir fiziniai negalavimai. Manai, kad tavo gyvenime viskas tvarkoje, tikiesi gyventi ramiai, bet staiga ima ką nors skaudėti. Tuomet netenki ramybės ir niekuo nebesimėgauji. Bėga dienos, o skausmas vis nedingsta, nuolat tave persekioja. Pradedi manyti, kad galėsi nurimti ir būti laimingas tik tada, kai dings šitas skausmas. Tačiau verčiau pamąstyk: jeigu saulė glosto tavo veidą, kodėl negalėtum tuo pasidžiaugti, nors ir tebejauti fizinį negalavimą? Žinoma, kad gali mėgautis saule. Vienos kūno dalies skausmas neturi užnuodyti viso tavo gyvenimo, nes tai tik dalis tavo gyvenimo, o ne egzistencijos visuma.

Kai sunkumai sukelia daug kančių, širdies gelmėje imi ieškoti kaltų. Gali pykti ant kitų arba

pulti save ir pasiduoti sąžinės graužaćiai. Kai ieškome kaltininkų, kurstome savo neapykantą arba liūdesį. Reikia *sustabdyti* šitas liguistas mintis ir ryžtingai vyti jas lauk, nes tokios juodos mintys nieko nepadeda išspręsti. Verčiau savo energiją panaudoti kokiam nors gėriui pasiekti.

Jeigu tau kelia apmaudą kitų žmonių trūkumai ir kaltės, reikėtų prisiminti užuojautos do-rybę ir puoselėti švelnumą bei atlaidumą. Jeigu kitas žmogus tave kuo nors erzina ir tu tiesiog nepakenti kažkokio jo bruožo, pagalvok, kad šitas trūkumas nėra visas asmuo, o tik jo dalis. To žmogaus gyvenime yra ir gerų dalykų. Dievas tavęs nepaskyrė jo teisėju nei budeliu. Prisimink ir savo paties klaidas bei nuopuolius. Suprask jo silpnumą ir vaizduotėje jį apkabink. Paglostyk jo nugarą, tarsi būtum Jėzaus įrankis, padedantis numaldyti jo vidinių žaizdų keliamą skausmą. Nepaisant visko, pasiūlyk savo meilę, nes pasakyta: „Nepavarkime daryti gera“ (Gal 6, 9), nes pyktis susargdina sielą. „Argi galėtų žmogus puoselėti pyktį ant artimo ir laukti iš Viešpaties išgydymo?“ (Sir 8, 3)

Jeigu nesijauti priimamas, ir tau kelia apmaudą, kad esi nuvertinamas, pamąstytk, kad ne visi tavęs nekenčia ar tave atmeta. Išmesk šitai iš galvos, nes tai netiesa. Tiesiog jie tave myli, kaip

pajėgia, su savo ribotumais, savaip, su savo silpnybėmis. Žmonės nėra dievai, todėl nesijaučia pajėgūs duoti tau visko, ko reikalauji. Taip pat jie nesugeba patenkinti visų tavo poreikių. Tačiau to nereikia laikyti atmetimu, nuvertinimu ar veidmainyste. Jie tave myli, kaip sugeba, – netobulai, žmogiškai. Nėpyk, jeigu tau daugiau neduoda, nes jie tiesiog negali.

Gilusis pyktis

Šiaip ar taip, iš šitų mano patarimų tau nebus daug naudos. Nes visi tavo apmaudo protrūkliai yra tik dingstis išreikšti ir iškrauti gilesniam tavo pykčiui – širdies apmaudui. Dalis žmonių ieško problemų, kad galėtų kokia nors dingstimi išlieti savo apmaudą. Ir iš tiesų, gyvename jausdami apmaudą, nes nesame rojuje, kurio beveik nesąmoningai trokštame. Apmaudas kyla neišvengiamai, nes kol kas nesame Dievo pilnatvėje, ir tai mums kelia pyktį. Mus vargina šio pasaulio ribotumai. Visa, kas netobula arba ribota, mus erzina ir drumsčia mūsų dvasią.

Noriu tave patikinti: niekas negali numaldyti šio už visų dalykų slypinčio gilaus apmaudo. Priimk jį ir išmok su juo gyventi. Nėra tokio

psichologo, kuris jį išgydytų, nei vaisto ar dvasinio mokytojo, kuris jį numaldytų.

Šio pasaulio dalykai nepajėgia pasotinti, nesuteikia ramybės nei giedrumo. Dienos apgaulinėja tave savo melagingais pažadais, o po to nuvilia ir sukelia apmaudą. Žinoma, negalime teigti, kad jose nerastume jokio grožio. Tačiau to grožio nepakanka, kad būtų patenkintas vidinis mūsų poreikis. Maža to, žmonių ir daiktų grožis mus sužeidžia, nes atspindi Dievą, kuris juos sukūrė ir paliko juose mažytį savo šviesos pėdsaką. Taigi, kai naudojames šio pasaulio dalykais, jie mus sužeidžia, nes žada tai, ko negali duoti:

Sielą sužeidžia meilė šiam kūriniuose aptiktam Mylimojo grožio pėdsakui, ji trokšta išvysti tą neregimą grožį, iš kurio kilęs matomas grožis <...>. Kadangi kūriniai sielai atskleidė jos Mylimojo ženklus ir parodė Jo grožio ir tobulumo pėdsakus, sielos meilė išaugo ir sukėlė skausmą dėl to, kad Jo nėra.⁷

Šitai taip pat būdinga dvasiniams dalykams: kai patiriame didelę vidinę paguodą, po to

---

⁷ *Ibid*, VI, 1–2.

trokštame pratęsti šią būseną. Mėginant prisirišti prie šio praeinančio potyrio, kyla apmaudas. Gerokai anksčiau nei šv. Kryžiaus Jonas gyvenęs vienuolis apie šį saldų sopulį rašė:

Kas gali kilti, jeigu ne skausmas, kai visiškai mėgaujantis Jo buvimu Jis nelauktai atsitolina? Todėl šis švelnus saldumas iš tiesų nėra mėgavimasis, nes jis negali ilgai trukti. Tačiau tai nėra ir tikras skausmas, nes jį iš dalies malšina patirto saldumo, kurio dar tikimasi sulaukti, aromatas.⁸

Todėl šio pasaulio dalykai teikia tik laikiną džiaugsmą, tik kurį laiką šiek tiek prablaško. Jiems visuomet kažko stinga iki tobulumo, jie nėra tai, apie ką svajojame. Viskam kažko trūksta, ir tai mums nuolatos kelia apmaudą. Šv. Kryžiaus Jonas sako: „Visa, kas nesutampa su tuo, ką valia myli, ją erzina, vargina, kelia jai apmaudą ir pyktį, nes nesipildo tai, ko ji nori <...>. Ir niekas nepajėgia numalšinti šito apmaudo, tik Mylimojo turėjimas.“⁹

⁸ Nežinomas XIII a. cistersų vienuolis, cit., p. 27.

⁹ S. Juan de la Cruz, *Cántico espiritual*, X, 5.